

Poslední obsáhlý soukromý vzkaz pana presidenta³ byl přijat na Slovensku u všech skupin se souhlasem. 195

Všechny vzkazy dopraveny do Čech.)⁴

SÚA Praha. Ch 37-92-5/206. *Koncept. Strojopisný priepis.*

61

1944, máj 12. [Slovensko.] — Zpráva styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o stave a rozvrstvení protifašistického odboja na Slovensku s požiadavkou vymenovať pplk. J. Goliana za veliteľa ilegálneho vojenského ústredia, zaslaná rádiotelegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

VI 051201/44

Ihned sdělte Vaše oficiální jmenování Goliana velitelem vojenského ústředí.¹ Dejte Špátovi rozkaz, aby dal ihned úvěr z Vašich jemu daných peněz Golianovi a Zdeně.

1. květen: Situace:

Vojenská: jednotka všech vojenských skupin pod vedením Goliana.

Politická: Komunisté — jednotni za ČSR.

Sociální demokraté — je jich malý počet, jednotni za Benešem.

Agrárníci — stále stranické a osobní rozpory. Šrobárovci (Bobrik) jsou pro centralizaci Praha—Beneš. Ursínyovci pro širší decentralizaci Slovenska v ČSR.

SÚA Praha. Ch 37-91-29/1. *Záznam dešifrovanej došlej depeše. Strojopis, originál.*

62

1944, máj 14. [Slovensko.] — Zprávy a informácie styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o infiltrácii nemeckých jednotiek na Slovensko, o stave slovenského protifašistického hnutia a otázkach rádiového spojenia, zaslané rádiotelegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

VI — 051403/44

Abych mohl vyloučit všechny závady technické a třenice u vysílačky, nařídte ihned Špátovi, Ignácovi a Otovi 32, že všechny vysílačky jsou podřízeny Zdeně. Jen tento je oprávněn jimi disponovat. Hned naříd, Slávo.

³ Šlo zřejmě o Benešovu odpověď na zprávu o vytvoření jednotného centra protifašistického hnutí na Slovensku (viz dokument čis. 54 z 29. 3. 1944).

⁴ Část zprávy označená (<) sa zachovala ako záznam dešifrovanej došlej depeše „Bgl 051115/44“.

To znamená, že bola odoslaná rádiotelegraficky zo Švajčiarska („major Karel“) 11. 5. 1944.

¹ Podľa záznamu vo zväzku odpisov depeší Londýn—Slovensko bola 14. 5. 1944 odoslaná rá-

Známky pomalé filtrace německých jednotek na Slovensko.

Rozšiřování letišť Vajnory, Žilina, Poprad, Kamenica. Čeká se brzký příchod německých leteckých svazů. (Z 29. 4. 1944.)¹

Německé transporty přes Slovensko trvají. Pěchota i tanky. Směry Čadca—Medzilaborce—Užhorod. (Z 30. 4. 1944.)

V obranné linii Minčol—Vihorlat se shromažďuje první slovenská divize. Nálada důstojníků i vojáků většinou proruská. Čeká se příchod německých jednotek. Generál Čatloš si sám píše operační rozkazy pro tyto tři divize. Domněnka, že má plán pro vhodný přechod k Rusům. Je velmi neoblíben u důstojníků. (Z 8. 5. 1944.)

VI 051405/44

Hlášení situace: Anna² organizuje pilně národní výbory. Gama³ organizoval štáb a pokračuje ve vojenských přípravách — pohotovost koncem máje. Zdena dokončuje spojovací síť — zřizuje zpravodajskou síť na Slovensku, v Maďarsku, Rakousku spojení s Protektorátem. (Z 29. 4. 1944.)

Zašlete mi zpravodajské směrnice pro květen. (Z 30. 4. 1944.)

Koncem dubna shozeni další ruští parašutisté, snaží se s námi spojit. Upozorněte nás vždy předem, jelikož je nebezpečí podobných snah od gestapa. Prosím o okamžité zapojení na čs. vrchní velitelství na ruské frontě. Zařídte nám u něho protistanici a sdělte technická data. (Z 1. 5. 1944.)

VI 051407/44

Rozpory ve straně agrárníků pokračují. Pro jejich odstranění nutno, abyste dali veškerou podporu skupině Šrobár—Klen, jichž politické kredo je ČSR bez výhrady. Komunistická strana těží z osobních rozporů ve straně agrární a pilně organizuje národní výbory. Oprávněná domněnka, že už dnes má většinu členů z obyvatelstva. (Z 6. 5. 1944.)

VI 051408/44

Dejte do rozhlasu: „Adolfe,⁴ vezmi si Zdenu za ženu!“ (Z 30. 4. 1944.) Dejte do rozhlasu: „Klen a Zdena jsou sourozenci.“ (Z 6. 5. 1944.)

VI 051410/44

Slávo, mám tu pekelný život. Kromě nebezpečí osobního a stranických rozporů je mnohdy nezájem i sabotáž mé práce vlastními lidmi. Přesto věřím v náš celkový úspěch. Všechny zdravím. (7. 5. 1944.)

Přecházím na klíč „Grimm“. Povtrďte! (Z 8. 5. 1944.)

VI 051411/44

Finanční situace:

Omyl, že jste použili Špátu pro tuto akci. Zastavil jsem výdej peněz jednotlivcům a oprávnil ku příjmu jen Annu, Gamu, Zdenu.⁵

SÚA Praha. Ch 37-91-29/3-6. Záznam dešifrovaných došlých depeší. Strojopisný prieпис.

diostanici „Oto“ nasledujúca zpráva: „Pro Zdenu: Se souhlasem presidenta republiky ustanovuji plk. Goliaha velitelem vojenského ústředí. Sdělte to oficiálně na příslušných místech organizace politické i vojenské. Gen. Ingr, ministr nár. obrany.“ (SÚA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada.)

¹ Dátumy v zátvorkách pravdepodobne označujú deň, keď Krátký — „Zdena“ odovzdal zprávy radištovi. Je však možné, že súvisia so šifrovacou manipuláciou zpravodajského odboru MNO.

² Anna — pseudonym pre ilegálnu SNR. Z neskorších rádiogramov je zrejme, že Krátký používal šifru Anna pre agrárnickú časť SNR.

³ Gama — pseudonym plk. J. Goliaha.

⁴ Je možné, že šlo o Vladimíra Houdka, ktorý používal pseudonym Adolf, alebo Gustáv Adolf.

⁵ Na zázname je rukopisná poznámka: „Znovu předložit, jakmile dojde Petrova odpověď na náš dotaz, komu vydal peníze.“ „Petr“ — pseudonym pre vedúceho čs. zpravodajskej agentúry